

ULUSLARARASI
ÜSKÜDAR SEMPOZYUMU
X

19-20-21 Ekim 2018

BİLDİRİLER
I

**ULUSLARARASI
ÜSKÜDAR SEMPOZYUMU X**

KOORDİNATÖR
DR. COŞKUN YILMAZ

BİLİM KURULU

PROF. DR. MEHMET ÂKİF AYDIN
(BAŞKAN)
PROF. DR. AHMET EMRE BİLGİLİ
PROF. DR. AMİR PASIC
PROF. DR. ARİF BİLGİN
BEŞİR AYVAZOĞLU
PROF. DR. FATMA ÇİÇEK DERMAN
PROF. DR. ERHAN AFYONCU
PROF. DR. M. FATİH ANDI
PROF. DR. FERİDUN M. EMECEN
PROF. DR. GEOFFREY GREATREX
PROF. DR. HALİS YUNUS ERSÖZ
PROF. DR. HAYATİ DEVELİ
PROF. DR. HEDDA REINDL-KIEL
PROF. DR. İDRİS BOSTAN
PROF. DR. İSKENDER PALA
PROF. DR. İSMAİL E. ERÜNSAL
PROF. DR. MACHIEL KIEL
PROF. DR. MEHMET İPŞİRLİ
PROF. DR. MUSTAFA İSMET UZUN
PROF. DR. NİHAT ÖZTOPRAK
PROF. DR. RAŞİT KÜÇÜK
PROF. DR. SAADETTİN ÖKTEN
PROF. DR. SEBAHATTİN AYDIN
PROF. DR. STEPHEN MITCHELL
PROF. DR. TUFAN Ş. BUZPINAR
PROF. DR. ZEKERİYA KURŞUN

SEMPOZYUM SEKRETERYASI

HASAN YAPICI
SERKAN OSMANLIOĞLU
ÖZNUR ÖZYURT

DÜZENLEME KURULU

DR. COŞKUN YILMAZ
PROF. DR. CEMALETTİN ŞAHİN
PROF. DR. CENGİZ TOMAR
PROF. DR. MUSTAFA S. KÜÇÜKAŞCI
PROF. DR. TURHAN KAÇAR
DOÇ. DR. UĞUR DEMİR
DOÇ. DR. YUNUS UĞUR
ZEKERİYA ŞANLIER
GÜLSÜM İSMAİLOĞLU
SAADET GÜL

**ULUSLARARASI
ÜSKÜDAR SEMPOZYUMU X**

Yayın Kurulu

Prof. Dr. Mehmet Âkif Aydın / Dr. Coşkun Yılmaz
Prof. Dr. Cengiz Tomar / Prof. Dr. Mehmet İpşirli / Prof. Dr. Cemalettin Şahin
Prof. Dr. Erhan Afyoncu / Prof. Dr. Mustafa S. Küçükaşcı / Doç. Dr. Uğur Demir

Yayın Koordinatörü

Serkan Osmanlıoğlu

Görsel Araştırma

Serkan Osmanlıoğlu / Hasan Yapıcı / Engin Çetin / Coşkun Ünsal / Ahmet Önal

İmla ve Tashih

Nusret Gedik

Fotoğraf

İsmail Küçük / SMEY / Coşkun Yılmaz
Üsküdar Belediyesi / Müellifler

Kapak Fotoğrafı

Aziz Sıtkı Eskin (Nevmekan Sahil / Üsküdar)

Tasarım

Özkul Eren

Uygulama

Bülent Avnamak / SMEY

Baskı ve Cilt

FC REKLAM

Aydıntepe Mahallesi Coşkun Sokak No: 24
Tuzla / İstanbul

ISBN: 978-605-9719-32-2

İstanbul, Ocak 2019

Kitabın telif hakları Üsküdar Belediyesi'ne aittir, tamamı veya bir kısmı izinsiz basılamaz, çoğaltılamaz, kaynak gösterilmeden iktibas yapılamaz.

ÜSKÜDAR BELEDİYESİ

Mimar Sinan Mah. Çavuşdere Cad. No: 35
ÜSKÜDAR / İSTANBUL

Tel: 0216 531 30 00 • Faks: 0216 531 32 25

Üsküdar Cumhuriyet Halk Fırkası Binası

KUBİLAY ARPACI
Marmara Üniversitesi

Giriş

Cumhuriyet'in kuruluş döneminde kamu binaları, gerek mimari alanda yeni Türkiye'nin varlığını simgelemek gerekse devlet ile parti işlerinin düzenli ve işlevsel bir şekilde yürütülmesini sağlamak açısından ön plana çıkmaktaydı. Sadece devlet ve/veya parti işlerinin değil halkın sosyo-kültürel yaşamının da önemli bir parçası olan bu binaların başlıcaları arasında fırka (parti) binaları, halkevleri vb. gelmekteydi. Üsküdar Cumhuriyet Halk Fırkası binası da bunlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Binanın mimarı Zühtü Başar (1886-1942)¹ olup kendisinin Milli Mimari Rönesansı'nın (I. Ulusal Mimarlık Akımı) etkisinde eser verdiği bilinmektedir.

¹ 1886 yılında İstanbul'da doğan Zühtü Başar, İmam Hacı Nuri Efendi'nin oğludur. İlköğreniminin ardından Vefa Lisesi'nde lise eğitimini tamamlamıştır. 1909'da Darülfünun'a başlamakla birlikte buraya devam etmeyerek önce Kadastro Okulu'nun riyaziye (matematik) bölümüne, 1910'da ise Sanayi-i Nefise Mektebi'nin mimarlık bölümüne girmiştir. Vatani görevini Balkan Savaşları sırasında (1912-1913) tamamlayan Başar, terhisinden sonra okuluna devam edip buradan birincilikle mezun olmuştur. İlk görevini İstanbul Eski Eserleri Muhafaza Cemiyeti'nde mimar kadrosu ile yapmış ve daha sonra encümenin devlet kurumu statüsü alması üzerine, 1 Mayıs 1925'te müzeler mimarı olarak çalışmaya başlamıştır. İlk restorasyon deneyimini yine aynı yıl Topkapı Sarayı'nda yaşayan mimar, 1927 yılında İstanbul Belediyesi Fen Heyeti'ne uzman mimar olarak atanmıştır. Başar'ın bu görevi sırasında inşa ettiği Üsküdar-Doğancılar'daki Kaymakamlık Binası I. Ulusal Mimarlık Dönemi'nin Üsküdar ilçesi dahilindeki en seçkin örneklerinden biri olarak görülmektedir. Daha sonraları bu görevinden istifa eden Başar, bir süre serbest çalışmayı denemiş ve müteahhitlik yapmıştır. Bir kriz sonrası İstanbul Cerrahpaşa Hastanesi'ne yatırıldığında beyininde ur olduğu tespit edilmiş ve ameliyata alınmıştır. 24 Ağustos 1942 Pazartesi günü ameliyat sonucu vefat etmiştir. Ebru Karakaya, *Türk Mimarlığı'nda Sanayi-i Nefise Mektebi /Güzel Sanatlar Akademisi'nin Yeri ve Restorasyon Alanına Katkıları (1883-1960)*, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi SBE, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2006, s. 115-117. Zühtü Başar, I. Ulusal Mimarlık akımının etkisinde eser veren mimarlarından biridir. Ayşe Sıkıçakar, "Birinci Ulusal Mimarlık Dönemi" Giriş Cepheleri Analizi, İTÜ, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1991, s. 47; Selda Kızıldere-Metin Sözen, "İstanbul'da Birinci Ulusal Mimarlık Dönemi Yapıları'nın kent bütünü içindeki yerinin değerlendirilmesi", İTÜ Dergisi/b sosyal bilimler, Aralık 2005, 1/II, s. 89; Metin Sözen, "Birinci Ulusal Mimarlık Dönemi ve Mimarları", Kültür ve Turizm Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü, *Mimaride Türk Milli Üslubu Semineri*, İstanbul 1984, s. 38; Başar'ın vefatının ardından basında yer alan bir haberde ise Amerikan Hastanesi'nde vefat ettiği ve cenazesinin Edirnekapı'daki aile kabristanına defnedileceği belirtilmiştir. Bkz.: *Cumhuriyet*, 25 Ağustos 1942.

Günümüzde
Üsküdar
Müftülüğü
olarak
kullanılan
Cumhuriyet
Halk Fırkası
binası

İstanbul'un önemli yerleşim yerlerinden biri olan Üsküdar'da konumlanan ve günümüzde müftülük binası olarak hizmet gören bu bina ve binanın tarihi ile ilgili yapılan araştırmada, konu ile ilgili yalnızca birkaç müstakil araştırmaya ulaşılabılmıştır. Bunların ilki Metin Sözen ile K. Bora Yılmazyığıt'in birlikte kaleme aldığı "*Mimar Zühtü Başar ve Üsküdar Kaymakamlığı*"² başlıklı çalışmadır. Çalışmada binanın tarihçesine kısaca değinilmiş ve daha çok Zühtü Başar'ın hayatı ve eserleri üzerinde durulmuştur. Ardından Üsküdar Kaymakamlık Binası'nın mimari özellikleri ele alınmıştır. Diğer bir araştırma ise Nevin Meriç'in "*Mimar Zühtü Başar*"³ başlıklı çalışmasıdır. Bu çalışmada, Zühtü Başar'ın biyografisi ve kaymakamlık binasının kısa tarihi ile birlikte detaylı olarak Birinci Ulusal Mimarlık Akımı üzerinde durulmuştur. Binanın mimari özelliklerinden ise pek fazla ayrıntıya inmeden bahsedilmiştir. Sözen, Yılmazyığıt ve Meriç'in zikredilen çalışmaları, araştırma sahasında ve kapsamında öncü çalışmalar olarak karşımı-

2 Metin Sözen, K. Bora Yılmazyığıt, "Mimar Zühtü Başar ve Üsküdar Kaymakamlığı", *İstanbul Üniversitesi Tarih Enstitüsü Dergisi*, 12, İstanbul 1981-82, s. 723-734.

3 Nevin Meriç, "Mimar Zühtü Başar", *Türk Mimarisinde İz Bırakanlar "Türk Mimarisinde Abide Şahsiyetler"*, Ankara 2015, s. 53-57.

za çıkmaktadır. Şunu da belirtmek gerekir ki, ilgili bina Tek Parti döneminde fırka, kaymakamlık ve halkevi⁴ binası, Demokrat Parti döneminde ise 1951 yılına kadar halkevi, 1954'ten sonra ise uzun yıllar kaymakamlık ve mal müdürlüğü binası olarak kullanılmıştır. Her iki çalışmada da binanın 1927-1956 dönemi incelenmekle birlikte binanın işlevlerine ilişkin bir ayrıştırmaya gidilmediği gibi resmi açılış tarihi, burada yapılan etkinlikler, halkevi binası olarak kapatılışı ve kaymakamlık binası olarak açılışı gibi detaylara ilişkin bir bilgi sunulmamıştır.

Bu çalışmanın öncelikli amacı, ilgili binayı Üsküdar Cumhuriyet Halk Fırkası Binası alt başlığında inceleyip binanın resmi açılış ve kapatılış tarihini belirleyerek tarihçesine katkıda bulunmaktır. Diğer bir amacı ise binanın üslubu ve plan özelliklerini, geçirdiği restorasyonla birlikte değerlendirerek literatüre katkı sağlamaktır. Binanın geçmişten günümüze değin işlevlerinin arşiv belgeleri ve ulusal basın ışığında incelenip araştırılması da çalışmanın diğer bir amacıdır. Çalışmada dönemin önde gelen gazetelerinden biri olan *Cumhuriyet* başta olmak üzere *Akşam*, *Milliyet*, *İkdam* ve *Son Saat* gazeteleri, temel alınmıştır.

Binanın Konumu

Belirtildiği üzere günümüzde müftülük binası olarak kullanılan Üsküdar Cumhuriyet Halk Fırkası Binası, Doğancılar Caddesi ile Bestekâr Salih Pınar⁵ ve Halk Dersanesi⁶ sokaklarının ortasında yer alan üçgen parselde bulunmaktadır.⁷ Binanın bulunduğu konumda daha önceleri, Çakırcı Hasan Paşa Camii ile birlikte yaptırılan bir mektebin olduğu düşünülmektedir.⁸ XX. yüzyılın başlarında oluşturulan *Alman Mavileri* haritalarında binanın bulunduğu paftanın iki farklı haritası yapılmıştır. Bu haritaların ilkinde “D8” başlıklı paftada binanın bulunduğu

4 19 Şubat 1932 tarihinde açılan Halkevleri başta Ankara olmak üzere on dört merkezde faaliyet göstermeye başlamış ve kısa süre içerisinde ülke çapına yayılmıştır. Etkin bir şekilde faaliyet gösterdikleri 1932-1951 yılları arasında çalışmalarını Dil ve Edebiyat, Güzel Sanatlar, Temsil, Spor, Sosyal Yardım, Halk Dershanesi ve Kurslar, Kütüphane ve Yayın, Köycülük, Tarih ve Müze şubeleri aracılığı ile yürütmüştür. Üye olmak için Türk vatandaşı olmanın yeterli olduğu bu kurumlarda vatandaş kendi eğilimi ya da uzmanlık alanına göre istediği kola yazılabilmektedir. *Cumhuriyet Ansiklopedisi 1923-1940*, İstanbul 2005, I, s. 198. Anıl Çeçen, 19 Şubat 1932’de başkentte yapılan törenle birlikte Türkiye’de Ankara, Afyon, Samsun, Eskişehir, Diyarbakır, İzmir, Konya, Denizli, Van, Aydın, Çanakkale, Bursa, İstanbul ve Adana’da açılan Halkevi şubelerinin çalışmalarına hemen başladığını kaydetmektedir. Anıl Çeçen, *Halkevleri*, Ankara 1990, s. 117; Üsküdar Halkevi’nin 22 Şubat 1935’de açılacağı belirtilmiştir. Bkz. *Cumhuriyet*, 19 Şubat 1935.

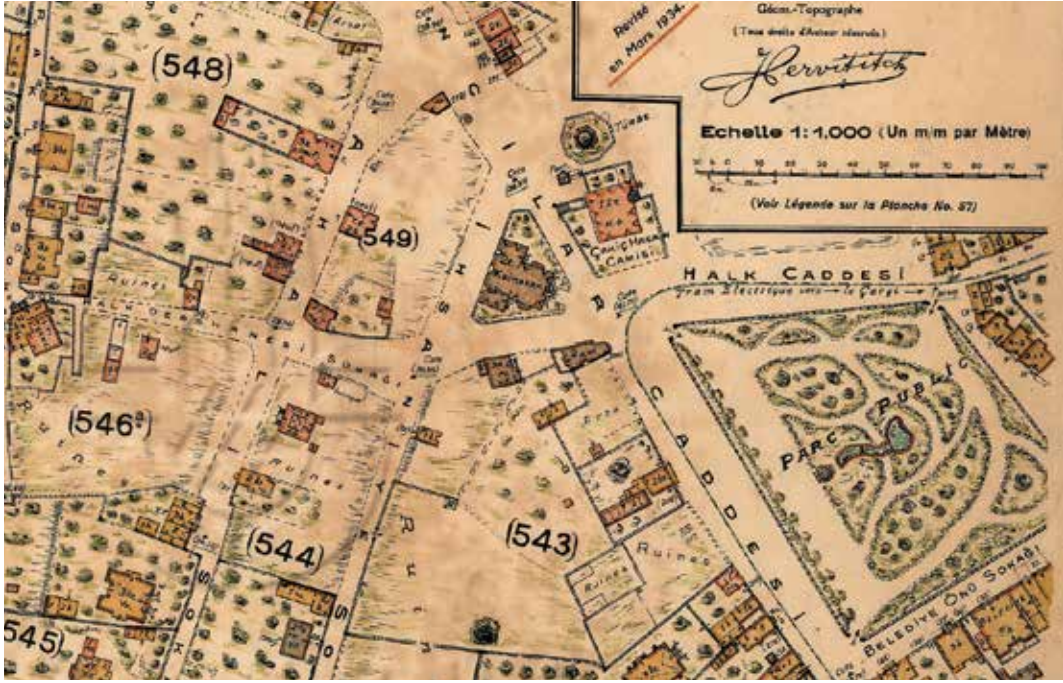
5 Bestekâr Selahattin Pınar Sokak, Üsküdar’ın Salacak Mahallesi’nde yer almakta olup Yaşar Özsoy Sokak ile Doğancılar Caddesi’ni birbirine bağlar. *Üsküdar Sokak İsimleri Tarihçesi*, İstanbul 2013, s. 318.

6 Halk Dersanesi Sokak, Üsküdar’ın Salacak Mahallesi’nde yer almakta olup adını 1928’te yapılan Harf İnkılabı sonucu açılan Üsküdar Halk Dershanesi’nden almaktadır. *a.g.e.*, s. 324.

7 Bina, Salacak Mahallesi, Doğancılar Caddesi, No: 148, Üsküdar/İstanbul adresinde yer almaktadır.

8 Çakırcıbaşı Hasan Paşa Mektebi hakkında ayrıntılı bilgi için bkz.: İbrahim Hakkı Konyalı, *Âbideleri ve Kitâbeleriyle Üsküdar Tarihi*, İstanbul 1977, I, s. 306; Mehmet Nermi Haskan, *Yüzyıllar Boyunca Üsküdar*, İstanbul 2001, II, s. 904; Kadir Öztürk, *Üsküdar Harem Semtinin Tarihsel Gelişimi*, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Türk Sanatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2008, s. 114-115; Hamza Gündoğdu-Güneş Alçı, “Sinan’ın Son Türbelerinden Üsküdar Doğancılar’da Hacı Ahmet Paşa Türbesi Üzerine Notlar”, *Uluslararası Üsküdar Sempozyumu IX*, III, s. 236.

Çakırcı Hasan
Paşa Camii ve
Cumhuriyet
Halk Fırkası
Binası Pervittich
Haritaları

yer boştur. Diğer harita olan başlıklı paftada binanın bulunduğu alanda yapının planına yer verilmiştir.⁹ “*Officiel de la Ville Constantinople Section 4*”¹⁰ başlıklı Üsküdar ve civarının 1913-1921 tarihli haritasında ilgili bina yer almamaktadır. Bu durum *Alman Mavileri* haritalarının 1926 yılından sonra da revize edildiğini göstermektedir.

Binanın Tarihçesi

Üsküdar Cumhuriyet Halk Fırkası Binası, Cumhuriyet’in bıraktığı kültür ve sanat mirasının önemli parçalarından biridir. Binanın mimarı Zühtü Başar olup proje tarihi 13 Kasım 1927’dir.¹¹ Metin Sözen ve K. Bora Yılmazyigit, projenin üzerinde “*Üsküdar Cumhuriyet Halk Fırkası Binası, İstanbul Şehremâneti Mebâni Şubesi*” ifadelerinin yer aldığını belirtmektedir. Binanın açılışı ise projenin oluşturulmasından yaklaşık bir buçuk yıl sonra 29 Mart 1929 tarihinde gerçekleştirilmiş¹² ve

9 Kitapta binanın konumuyla ilgili, “D8” ve paftaları olmak üzere iki farklı harita vardır. Bkz. İrfan Dağdelen (haz.), *Alman Mavileri, 1913-1914 I. Dünya Savaşı Öncesi İstanbul Haritaları*, Kütüphaneler, İstanbul 2006, I.

10 *İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı*, Hrt. Gec. 000978.

11 Metin Sözen, K. Bora Yılmazyigit, *a.g.m.*, s. 723.

12 *İkdam*, 30 Mart 1929; *Son Saat*, 30 Mart 1929; *Milliyet*, 30 Mart 1929. Binanın tapusu ise 10 Temmuz 1929 tarihinde verilmiştir. Bkz. BCA., 490.01.1722.999.1.90, BCA., 490.01.1722.999.1.91. Şunu da belirtmek gerekir ki, yapının inşa tarihi çeşitli kaynaklarda doğru verilmemiştir.

ÜSKÜDAR CUMHURİYET HALK FIRKASI BİNASI

Devlet Arşiv Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi						
Sıra No	Cinşi	bulunduğu yer	numarası	Kaymeti	İrادی	ne suretle kullanıldığı
1	Ma bağçe Hane	Çatalca merkez nahiyesi Kale içi mahallesi istasyon caddesi	27	101 Lr.	12 Lr.	
2	Dükkan	Çatalca merkez nahiyesi Kale içi mahallesi istasyon caddesi	25	101 Lr.	5 Lr.	
3	Dükkan	Çatalca merkez nahiyesi Kale içi mahallesi istasyon caddesi	29	301 Lr.	15 Lr.	
4	Halk fırkası binası	Üsküdar Sinanpaşa Doğan otlar	Eski 26 2 mü 24 2 " 22 2 " 28 L/I Yeni 190	66667 20000	4000	C.H.F. Üsküdar kaza merkezi
5	Kâğır bina	Çağaloğlu Cezrikasımpaşa mahallesi Mahmudiye caddesi	Eski Yeni 4 40 9 10 15 30			C.H.F. İstanbul vilâyet merkezi
6	Letafet apartmanı	Şehzadebaşı Cami ali mahallesi Tekke ve vezneciler ve bozdağan kemeri	muhtelif			Kısmen Eminönü ve Fatih kazaları kısmen kirada
7	Elverişli yekdiğere nakıplu imalathane	Öureba Hüseyin aga ve Çakırağa ve Alembey Râtip Kasım mahalleleri (Aksaray)	muhtelif		9000	C.H.F.Kednlere çalıqtırma yurdu
8	Müfrez ma oda dükkan	Aksaray	muhtelif		4500	Kirada (Kirayı yurt idaresi alır)
9	Müfrez dükkan	Aksaray Râtip kasım	"		2000	" " " " " "
10	"	"	"		2000	" " " " " "
11	"	"	"		2000	" " " " " "
12	"	"	"		2000	" " " " " "
13	"	"	"		2000	" " " " " "
14	Bağçeli bir konak	Taşvikiye megrutiyet	4	10118	21100	C.H.F. Şişli nahiye merkezi
15	Arsa	Şehremini Ereğli	Eski 258 Yeni 384	90230		Fırka nahiye merkezi inşa edilmektedir. C.H.F. İstanbul Halkevi
16	Bahçeli kâğır konak	Mahmutpaşa mahallesi	muhtelif		240000	
17	Karakolhane	Kumkapı Nişancı	Eski 1 Yeni 25		4000	C.H.F. Kumkapı nahiye merkezi
18	H.F. Binası	Yalova Rüstempaşa	30	3000 Lr. 1010 "	300 Lr. 72 "	C.H.F. Yalova kaza merkezi
19	Ma bağçe fev-kani hane tah-tani dükkan	Çatalca merkez nahiyesi Kale içi Tapukulu cad.				
20	Karakolhane	Üsküdar ayazma rumi mehmet paşa	Yeni 44 Eski 6/8	288 Lr. 500 Lr.		Anadolu idman kulübü C.H.F. Silivri kaza merkezi
21	C.H.F. Binası	Silivri Edirne caddesi				

Cumhuriyet Halk Partisi'ne ait gayrimenkuller listesi

basında önemli bir yer bulmuştur. *Son Saat* açılış haberini bir gün önceden "Bir küşat resmi" başlığında "Üsküdar'da doğancılar parkı karşısında yeniden Emanetçe inşa edilen (C.H.F) sı Üsküdar kaza merkezi binasının resmi küşadı Cuma günü merasimle idare edilecektir."¹³ şeklinde vermiştir. İkdâm gazetesi "Dün Üsküdar Halk fırkası binasının resmi küşadı icra edildi. Yapılan merasimde Müfettiş Hakkı Şinasi Paşa ile bir çok davetliler hazır bulunmuş, nutuklar söylenmiş ve davetliler hazırlanan büfeden izaz ve ikram edilmişlerdir."¹⁴ ifadeleriyle açılış sütunlarına taşımıştır. *Milliyet*'in ise "Üsküdar'da fırka binası dün açıldı" başlıklı haberi şu şekildedir:

Bkz. İsmail Büyükcşgin, *Üsküdar Bölgesinde Yeni-Klasik Dönem Örnekleri ve Koruma Sorunları (1900-1930)*, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2009, s. 89; Mehmet Nermi Haskan, *Yüzyıllar Boyunca Üsküdar*, III s. 1444; Nevin Meriç, a.g.m., s. 53-57; <http://www.istanbulkulturenvanteri.gov.tr/anit/index/detay/51351> (14.10.2018)

13 *Son Saat*, 28 Mart 1929.

14 *İkdâm*, 30 Mart 1929.

Binanın
açılışıyla
ilgili haberler.
İkdam
Gazetesi, 30
Mart 1929
(sol); Milliyet
Gazetesi, 30
Mart 1929
(sağ)

“Şehremaneti tarafından inşa ettirilen Üsküdar Halk Fırkası binası dün tesellüm edilmiş ve parlak bir surette resmi küşadı yapılmıştır. Binanın Doğancılar cihe-tindeki kapısıönünde Üsküdar Halk bandosu, polis ve zabıtai belediye müfrezele-ri ile kesif birhalk kitlesi, İstanbul Fırka teşkil’atı erkânı bulunmuştur. Şehremini namına muavini Hamit bey bir nutuk söylemiştir. Âli bey de mukabele eylemiştir. Hakkı Şinasi Paşa kapıdaki kurdeleyi kesmiş ve davetliler içeri girmiştir. Davetli-lere limonata ikram edilerek merasime nihayet verilmiş, bando geç vakte kadar çalmıştır.”¹⁵

Gerek devlet gerekse parti örgütlenmesi açısından önemli bir işlev gören bu bi-naya Eylül 1929’da Başbakan İsmet İnönü (1884-1973) tarafından bir ziyaret ger-çekleştirilmiştir. Bu ziyaretle ilgili basında yer alan haberde, İnönü’nün bu binayı çok beğendiği dile getirilmiş ve burası için “güzel bina” nitelemesi yapılmıştır.¹⁶

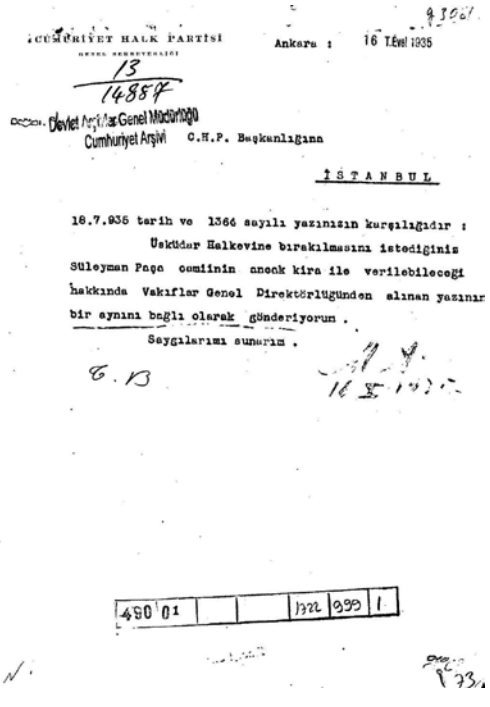
Tek Parti döneminde daha çok Cumhuriyet Halk Fırkası’nın merkezi ve hükümet konağı olarak ön plana çıkan bu yapı, bünyesinde Halkevinin açılmasıyla birlik-te mevcut işlevlerinin yanı sıra Üsküdar’da kültür, sanat ve eğitim gibi pek çok alanda yapılan etkinliklere de ev sahipliği yapmaya başlamıştır. Çeşitli açılış¹⁷,

¹⁵ Milliyet, 30 Mart, 1929.

¹⁶ “İsmet Pş. Üsküdar C.H.F. binasını gezdi – İsmet paşa Hz. dün Üsküdar hattı merasiminden sonra Emanet tarafından yaptırılan Üsküdar C.H.F. Binasını ziyaret etmiş ve bu güzel binayı çok beğenmiştir.” Akşam, 10 Eylül 1929. İsmet İnönü, 8 Eylül 1929 tarihinde kaleme aldıklarında o güne ilişkin, Üsküdar’da tramvaya temel atma törenini katıldığını belirtmiş bununla birlikte başka herhangi bir ayrıntıya ise yer vermemiştir. Bkz. İsmet İnönü, *Defterler (1919-1973)*, İstanbul 2001, I, s. 130.

¹⁷ “Üsküdar’da tesis ve teşkiline müsaade buyurulan Ankara Malûl Gaziler Cemiyeti Üsküdar şubesinin resmi küşadı 30 ağustos 933 tarihine müsadiif (Zafer ve Tayyare Bayramı olan) Çarşamba günü saat 15 te icra edileceğinden malûl gazi arkadaşlarımızın yevmi mezkûrda C.H.F. Üsküdar kaza merkezi salonuna teşrifleri rica olunur.”, Cumhuriyet, 24 Ağustos 1933.

lisan dersleri¹⁸, konferans¹⁹ kongre²⁰, konser²¹, müsamere²², tören²³ vb. etkinliklerin burada gerçekleştirilmiş olmasından dolayı binayı o dönemde bir nevi “Üsküdar’ın kültür merkezi” olarak nitelendirmek yanlış olmayacaktır. Binanın çok amaçlı kullanılıyor olması ise zaman içerisinde bazı problemlere neden olmuş örneğin bina, Halkevinin yapacağı aktiviteler için yetersiz görülmeye başlanmıştır. Bu durum üzerine C.H.P. İstanbul İl Yönetim Kurulu, 18 Temmuz 1935 tarihinde Üsküdar Halkevi için Halk Caddesi’ndeki kadro dışı kalan Süleyman Paşa Camii’nin²⁴ C.H.P. Genel Sekreterliği’nden kirasız olarak tahsis edilmesini istemiştir.²⁵ Genel Sekreterlik, 21 Ağustos 1935’te bu talebi Evkaf Genel Müdürlüğü’ne iletmiştir.²⁶ Müdürlük tarafından kaleme alınan 11 Teşrinievvel 1935 (11 Ekim 1935) tarihli cevap yazısında, Süleyman Paşa Camii’nin tarihi eser olduğu ancak şeklinin değiştirilmemesi şartıyla kiraya verilebileceği

Halkevi binasının yetersiz gelmesinden dolayı Süleyman Paşa Camii'nin kiralanması hakkında belge

18 “Üsküdar’da lisan dersleri C.H.F. Üsküdar Kaza Merkezi binasında cumartesi, pazartesi, çarşamba günleri akşamları saat yirmiden yirmi bir buçuğa kadar Fransızca ve İngilizce verilecektir...”, Cumhuriyet, 31 Mart 1932.

19 “Üsküdar Halkeviden: 11/5/1938 Çarşamba günü saat 20,30 da Üsküdar Halkevi salonunda birinci orta okul kıymetli öğretmenlerinden bay Fuat Öner tarafından Üsküdarın tarihçesi hakkında gayet ehemmiyetli bir konferans verilecektir...”, Akşam, 10 Mayıs 1938. “Dünya vaziyeti ve Türkiye dün de kazalarda birçok hatibler konferans verdiler...”, Cumhuriyet, 31 Mart 1941.

20 “Üsküdar Himayetiütfal cemiyeti şubesi kongresi, dün Üsküdar Halk Fırkası salonunda toplanmış, bir senelik icraatı tetkik etmiş ve yeni idare heyeti intahabını yapmıştır...”, Cumhuriyet, 26 Nisan 1932. “Hilâlahmer Üsküdar şubesinden: Üsküdar kazası Hilâlahmer kongresi 12/4/1935 cuma günü saat 14 te Üsküdar Halk Fırkası binasında toplanacaktır...”, Cumhuriyet, 10 Nisan 1935; Cumhuriyet, 26 Mart 1938; “Üsküdar ilkokul çocuklarına yardım birliğinden: C.H. Partisinin himayesinde bulunan birliğimizin kongresi 10/6/1938 Cuma günü saat 17 de Üsküdar Halkevi salonunda yapılacaktır...”, Akşam, 9 Haziran 1938.

21 “Evvelki akşam Üsküdar musiki cemiyeti tarafından Üsküdar Halk Fırkasında bir konser verilmiştir...”, Cumhuriyet, 22 Mayıs 1932.

22 “Bugün Üsküdar C.H.F. Merkezi salonunda Üsküdar 22 inci ilktektep talebeleri tarafından bir müsamere verilecektir...”, Cumhuriyet, 1 Temmuz 1932.

23 “Atatürkün ve Başvekik İsmet İnönünün ihda ettikleri imzalı fotoğraflar dün Üsküdar Parti merkezine ve Halkevine büyük merasimli talik edilmiştir...”, Cumhuriyet, 19 Temmuz 1936; “Üsküdar Halkevi: 30 Ağustos 1937 Zafer Bayramı münasebetile yapılacak gösteri ve müsamere...”, Akşam, 30 Ağustos 1937; “Üsküdar Halkevi Cumhuriyetin 14 üncü yıldönümü münasebetile C.H.P. Üsküdar ilçesi ve Halkevince hazırlanan tören programı: ...”, Akşam, 28 Ekim 1937.

24 Süleyman Paşa Camii’nin 1894 depreminde minaresi yıkılmıştır. Yapı 1957-1958 yıllarında ise kapsamlı bir biçimde onarılmıştır. Bkz. İbrahim Hakkı Konyalı, a.g.e., s. 277-278; Mehmet Nermi Haskan, *Yüzyıllar Boyunca Üsküdar*, I, s. 216; Abdullah Kılıç, *Tarihi Eserleriyle Üsküdar*, İstanbul 2017, s. 216.

25 BCA, 490.01.1722.999.1.83.

26 BCA, 490.01.1722.999.1.82.

belirtilmiş ve münasip bir bedelle Üsküdar Halkevi'ne kiralanabileceği cevaba eklenerek C.H.P. Genel Sekreterliği'ne gönderilmiştir.²⁷ Genel Sekreterlik de 16 Teşrinievvel 1935 (16 Ekim 1935) tarihli yazısında Süleyman Paşa Camii'nin ancak kira ile verilebileceğine dair Evkaf Genel Müdürlüğü'nün kendilerine gönderdiği yazının bir nüshasını C.H.P. İstanbul İl Yönetim Kurulu'na göndermiştir.²⁸ Kurumlar arası yazışmalarda, Süleyman Paşa Camii'nin Üsküdar Halkevi'ne ancak kira karşılığında tahsis edilmesinin kararlaştırıldığı dikkati çekmektedir. İbrahim Hakkı Konyalı ise Süleyman Paşa Camii'ni 12 Haziran 1941 tarihinde gezdiğini belirterek “*tamirinden evvel camii, Vakıflar İdaresi, Kayış dağı suyu şişe deposu olarak kullanılıyordu.*” demektedir.²⁹ Bu bulgulara rağmen, yapının Halkevi binası olarak kullanılıp kullanılmadığına ya da 1935-1941 yılları arasındaki işlevlerinin neler olduğuna dair herhangi bir bilgiye ulaşılamamıştır.

İlerleyen zamanlarda, Üsküdar Cumhuriyet Halk Fırkası Binası'nın Halkevi ve parti merkezi için yetersiz kalması sorunu önemli bir hâl almıştır. 26 Mart 1940 tarihli *Cumhuriyet* ve *Akşam* gazetelerinde yeni kaymakamlık binasının inşasına ilişkin haberlerin yer aldığı görülmektedir. *Akşam* gazetesinde “*Üsküdar'da yeni bir kaymakamlık binası yapılacaktır*” başlığıyla verilen haber, yapılması planlanan kaymakamlık binasına ilişkin pek çok detayı ortaya koymaktadır:

“*Üsküdar'da yeni bir kaymakamlık binasının inşasına karar verilmiştir. Yeni bina, Paşakapasında hükûmete aid bir arsa üzerine yapılacaktır. Yeni kaymakamlık binasının projesini nafıa müdürlüğü mimarlarından B. Faruk tarafından hazırlanmaktadır. Yeni bina iki katta 32 odayı ihtiva üzere yapılacaktır. Proje hazırlanıp Nafıa Vekâleti tarafından tasdik edildikten sonra bina münakasaya konulacaktır.*”³⁰

Gazetede yer alan bu habere karşın, gerek basında gerekse arşivde bir kaymakamlık binasının inşa edilip edilmediğine dair herhangi bir kayda ulaşılamamıştır. Bu dönemin II. Dünya Savaşı sürecine denk gelmesi mevcut ekonomik koşullar nedeniyle binanın inşa edilememiş olması ihtimalini düşündürmektedir. Savaşın bittiği dönemde de Cumhuriyet Halk Fırkası Binası'nın Üsküdar Halkevi'ne yetersiz gelmesi sorunu devam etmiştir. C.H.P. İstanbul İl İdare Kurulu tarafından C.H.P. Genel Sekreterliği'ne gönderilen 28 Şubat 1946 tarihli yazıda, Üsküdar Halkevi binasının küçük ve yetersiz olduğundan bahsedildikten sonra Üsküdar

27 BCA, 490.01.1722.999.1.81.

28 BCA, 490.01.1722.999.1.80.

29 İbrahim Hakkı Konyalı, *a.g.e.*, s. 278.

30 *Akşam*, 26 Mart 1940; *Cumhuriyet*, 26 Mart 1940.

Halkevi binası olarak Şemsipaşa'daki gençlik kulübünün yerinin ayrıldığı-
nın ve projenin Beyoğlu Halkevi'nin
mimarı Prof. Walter tarafından hazırlanmış
ifade edilmiş olması bu durumu destekler niteliktedir.³¹
Projeyi inceleyen C.H.P. Başmimarı
Seyfi Sonad tarafından yazılan 4 Ma-
yıs 1946 tarihli raporda, ilgili proje-
nin hiçbir suretle inşa edilecek yere
uygun olmadığı belirtilerek, binanın
bulunduğu yerdeki tarihi eserlerin
ahenginin bozulacağı ve imar planı-
na göre arsanın yeterli olmadığı da
gerekçe olarak gösterilmiştir.³² Bu ra-
porun bir nüshası da 17 Mayıs 1946
tarihinde, C.H.P. Genel Sekreterliği
tarafından C.H.P. İstanbul İl İdare Ku-
rulu'na gönderilmiştir.³³ Akabinde,
bu Kurul'un C.H.P. Genel Sekreterliği'ne gönderdiği 27 Mayıs 1946 tarihli yazıda
ise yapı ve onarıma ait bütçenin, önemli bir bölümünün Fatih Halkevi ile Eyüp
Halkevi'nin inşasına ayrıldığı belirtilerek Üsküdar Halkevi için bütçeden tahsisat
ayırmaya imkân olmadığının ve Üsküdar'da ihtiyaca yetecek parti malı binanın
mevcut olduğunun altı çizilmiştir.³⁴

Belirlenebildiği kadarıyla, ilki 1935 yılında Üsküdar Halkevi tarafından, kadro
dışı kalan Süleyman Paşa Camii'nin kendilerine verilmesine ilişkin talep ve ikin-
ci ise 1946'da Şemsipaşa'da yer alan gençlik kulübünün yerinin Üsküdar Halkevi
projesi için ayrılması yönündeki talep olmak üzere yapılan çeşitli girişimler o
dönemde Üsküdar Cumhuriyet Halk Fırkası Binası'nın çok amaçlı kullanım için
yetersiz kaldığını kanıtlar niteliktedir.

Tespit edilebildiği kadarıyla bu bina Halkevlerinin kapatılışına kadar C.H.P. bü-
yesinde kalmıştır. *Milliyet*'te yer alan 30 Kasım 1951 tarihli bir haberde, Üsküdar

22.5.1946

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
İSTANBUL
VİLAYET İDARE MÜDÜRLÜĞÜ

1385

H. P. Genel Sekreterliği
27 Mayıs 1946
48141
EM:

C.H.P. Genel Sekreterliğine

Devlet Arşivi Genel Müdürlüğü
Cumhuriyet Arşivi

Ankara

17.5.1946 tarih ve 14/86646 sayılı yazıya karşılık-
tır :

Yüksek Makamınızca tedkik ve tasdik olunan 1946 Yılı
bütçesindeki yapı ve onarım tahsisatının 230.002,79 lirası
Fatih Halkevi ve 61.605,07 lirası Eyüp Halkevi binaları inşaa-
tına aid olup senelerden beri hesap yıllarını sonunda devrolunan
ve bu maktele sarfi için biriktirilen paradır. Üsküdar Halkevi
için bütçemizden tahsisat ayırmaya imkân olmadığı ve esasen
Üsküdar'da halen ihtiyaca yetecek parti malı bina mevcut olduğu
cihete bu işin sonraya bırakılacağını arz eder, saygılarımla
sunarım.

22 - 2

C.H.P. İstanbul İl İdare Kurulu Başkanı
Faruk Dereli

480 01 1922 995 1

Üsküdar
Halkevi Binası
projesine dair
belge

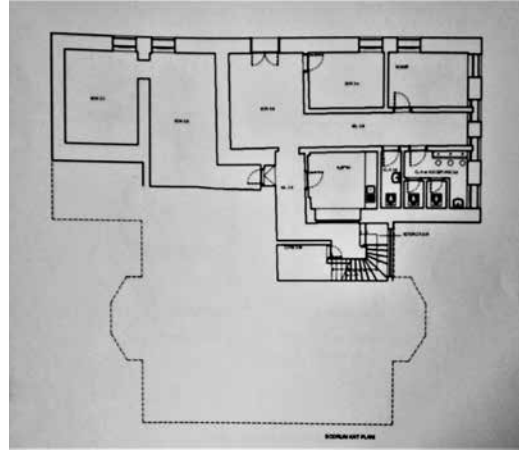
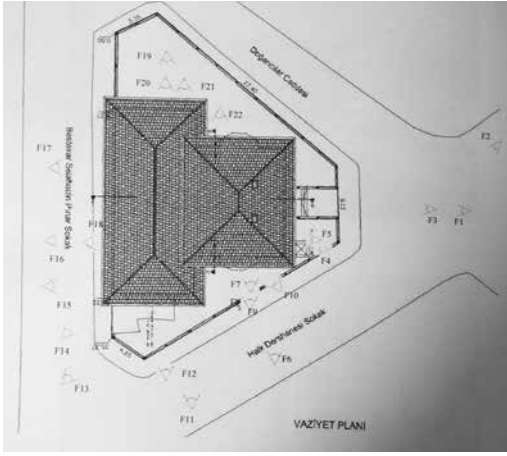
31 BCA, 490.01.1722.999.1.10.

32 BCA, 490.01.1722.999.1.8; BCA, 490.01.1722.999.1.9.

33 BCA, 490.01.1722.999.1.6, BCA, 490.01.1722.999.1.7.

34 BCA, 490.01.1722.999.1.5.

Vaziyet planı
(sol), Bodrum
kat planı (sağ)

Halkevi'nin ya da bir başka ifadeyle Üsküdar Cumhuriyet Halk Fırkası Binası'nın hükümet konağı olarak kullanılmasının düşünüldüğü yazmaktadır.³⁵ 30 Ocak 1952 tarihli başka bir haberde de “Üsküdar Halkevinin de hükûmet konağı olarak kullanılması takarrür etmiş vaziyettedir.”³⁶ ifadeleri yer almıştır. 5 Aralık 1953'te ise “Açık Eksiltme Usuliyile Onarım Yaptırılacak” başlıklı ilanda “... Hükümet konağı olarak kullanılması tekarrür eden eski Üsküdar Halkevi binasının tamiri. Yukarıda yazılı onarım işinin 21/12/1953 pazartesi günü saat 14.30'da Milli Emlâk Müdürlüğündeki komisyonda açık eksiltme usulü ile ihalesi yapılacaktır.” ifadelerine yer verilerek binanın keşif bedeli için 29.999 lira 96 kuruş, teminatı için de 2.250 lira ayrıldığı belirtilmiştir.³⁷ 2 Eylül 1954 tarihli haberde “Üsküdar Kaymakamlığı ve Malmüdürlüğü olarak kullanılan eski halkevi binasının tamir işi” ifadeleri geçmektedir. İlanı göre, İstanbul Defterdarlığı açık eksiltme yoluyla bu ihaleyi açmış ve ihalenin keşif bedeli için 9.999 lira 97 kuruş ve teminatı için 750 lira ayrılmıştır.³⁸

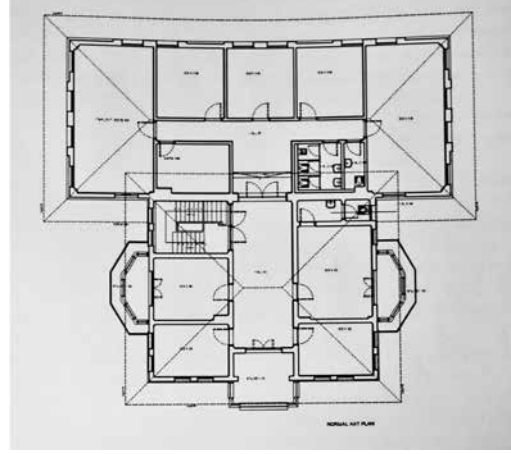
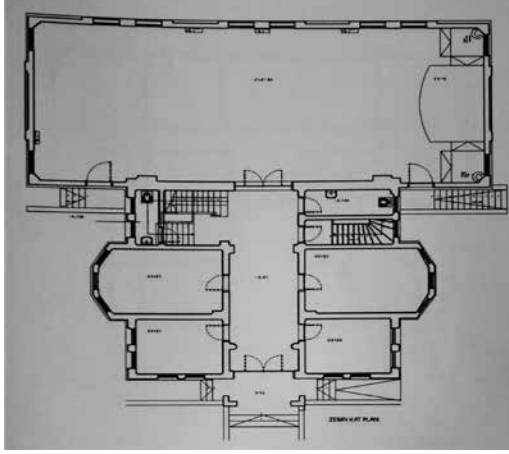
Yukarıda bahsedildiği üzere, 5 Aralık 1953 tarihli *Milliyet* gazetesinin haberi, Üsküdar Cumhuriyet Halk Fırkası Binası'nın hükümet konağına dönüştürülmesi için yapılacak ihalenin haberidir. Bu bağlamda Üsküdar Cumhuriyet Halk Fırkası Binası'nın 21 Aralık 1953'te ihalesi yapıldığına göre onarımın 10 gün içerisinde (1954 yılına girilmeden) bitmesi pek mümkün değildir. Onarımın 1954 yılında tamamlanmış olması kuvvetle muhtemeldir. 2 Eylül 1954 tarihindeki *Milliyet*'in

³⁵ *Milliyet*, 30 Kasım 1951.

³⁶ *Milliyet*, 30 Ocak 1952.

³⁷ *Milliyet*, 5 Aralık 1953.

³⁸ *Milliyet*, 2 Eylül 1954.

Zemin kat planı (sol), 1. kat planı (sağ)

haberinde bina için “Üsküdar Kaymakamlığı ve Mal Müdürlüğü” ifadesinin geçmesi, sanılanın³⁹ aksine yapının 1956’dan beri değil 1954’den bu yana kaymakamlık binası olarak kullanıldığının bir kanıtıdır.

Üsküdar Kaymakamlığı olarak da uzun yıllar hizmet veren Üsküdar Cumhuriyet Halk Fırkası Binası uzun yıllar Üsküdar Kaymakamlığı ve Mal Müdürlüğü olarak kullanılmış, 12 Ocak 2012 tarihinde ikinci dereceden korunması gereken kültür varlığı olarak tescillenmiştir. Bu tarihten itibaren müftülük binası olarak kullanılması için gerekli hazırlıklar yapılmıştır. Binanın restorasyonu bittikten sonra 9 Haziran 2014 günü Üsküdar Müftülüğü olarak açılmıştır.

Mimari Özellikleri

Üsküdar Cumhuriyet Halk Fırkası Binası’nın mimari özelliklerini detaylı bir şekilde konu alan başlıca çalışma Metin Sözen ve K. Bora Yılmazyigit’in “*Mimar Zühtü Başar ve Üsküdar Kaymakamlığı*” başlıklı makalesidir. Sözen ile Yılmazyigit’in ilgili çalışması temel alınmakla birlikte bu çalışmada tarafımızdan Eylül 2018’de binada gerçekleştirilen gözlem ve incelemeler sonucu elde edilen bilgi ve bulgular ortaya konulmaya çalışılmıştır.

I. Ulusal Mimarlık Akımı’nın etkisinde inşa edilen bina, üçgen bir parselin ortasında, bodrum kat üzerinde zemin kat ve 1. kat olarak tasarlanmıştır. Yapı, uzun kenarlarından birbirine birleştirilmiş iki dikdörtgen parçadan oluşan

39 İsmail Büyükseçgin, a.g.t., s. 89; Mehmet Nermi Haskan, *Yüzyıllar Boyunca Üsküdar*, III, s. 1444; Metin Sözen, K. Bora Yılmazyigit, a.g.m., s. 723; Nevin Meriç, a.g.m., s. 53-57; <http://www.istanbulkulturenvanteri.gov.tr/anit/index/detay/51351> (14.10.2018).

Binanın içinden bir görünüm

plana sahiptir. Doğancılar Meydanı'na bakan dikdörtgenin uzun kenarının simetrisinde ana giriş yer almaktadır. Üzerinde balkon bulunan iki sütundan oluşan ana giriş, dikdörtgen bir kapıyla konferans salonuna kadar uzanan orta koridora açılmaktadır. Bu koridorda iki tarafa karşılıklı olarak yerleştirilmiş toplam dört adet büro odası bulunmaktadır. Bu odalar, girişin iki tarafındaki dikdörtgen, ve bunların hemen yanındaki dışa bakan yüzeyleri poligonal çıkma yapan odalardır. Koridorun sağ tarafında yer alan merdivenler bodrum kata inişi, sol tarafında yer alan merdivenler ise 1. kata çıkışı sağlamaktadır. Koridorun sonunda ise giriş aksının karşısında konferans salonu bulunmaktadır. Planda yer alan ikinci dikdörtgen parçayı oluşturan konferans salonunun Doğancılar Caddesi ve Halk Dersanesi Sokağı'na bakan cephelerinde birer kapı yer almaktadır. Konferans salonu özgün formunu yitirmiş ve salonun üstüne bir kat ilave edilmiştir. 1. kat, zemin kat ile aynı plan şemasına göre düzenlenmiştir. Zemin katta olduğu gibi üst katta da orta koridor iki taraflı büro odalarına ayrılmıştır. Koridorun sonunda ise ana girişin üstünde yer alan dikdörtgen balkon bulunmaktadır. Zemin katta dışa doğru poligonal çıkma yapan odaların tavanı üst kattaki odaların balkon ze-

Binanın dışından bir görünüm

minini oluşturmaktadır. Bu katta özgün plandan farklı olarak müftünün⁴⁰ makam odası, diğer odalardan daha geniş tutulmuş ve önünde yer alan makam sekreterinin odasına geçişi sağlayan bir kapı açılmıştır. Koridorun sonunda ikinci dikdörtgen parçayı oluşturan kısım (konferans salonunun üstü katı) özgün ilk inşa edildiğinde şeref locası olarak tasarlanmıştır.⁴¹ Yapılan onarımlar sonrasında bu bölüm özgün halinden farklı olarak kata çevrilmiş ve sekiz adet büro odası eklenmiştir. Bodrum kat ise konferans salonunun altında yer almakta olup, arşiv, çay ocağı, mescit ve yemekhane gibi birimlere ayrılmıştır.

Binanın ön cephesinde yer alan ana girişin ön tarafına geniş, iki yan tarafına ise daha dar olmak üzere merdiven yerleştirilmiştir. Ön yüzün üst köşelerinde profillerle yumuşatılmış dikdörtgen biçimli, yan yüzlerde ise basık kemerli açıklıklar bulunmaktadır. Girişin üstünde yer alan balkonun kapısının açıklığı sepet kulpu

40 Günümüzde Üsküdar Müftüsü, Sn. Ali Çakmak'tır.

41 "Koridorun sonunda, arka parçayı oluşturan bir kapı vardır. Özgün tasarımdan anlaşıldığına göre, bu kapı salona ait şeref locasına açılmaktaydı." Bkz. Metin Sözen, K. Bora Yılmazyığıt, a.g.m., s. 724.

Binanın dış cephesi

kemer şeklindedir.⁴² Binanın zemin kat pencereleri dikdörtgen, üst kat pencereleri ise sivri kemerli açıklığa sahiptir. Yan cephelerde poligonal çıkmaların üzerinde yer alan saçak altında Türk üçgenlerinden oluşan bir silme yer almaktadır. Bu çıkmaların üstünde yer alan balkon kapıları tıpkı ön cephede olduğu gibi sepet kulpu kemer şeklindedir. İkinci dikdörtgen parçayı oluşturan konferans salonunun üstündeki büro odalarının pencereleri diğer üst kat pencerelerine göre daha küçüktür. Sivri kemerli açıklığa sahip üst kat pencerelerinin üstünde üzenği noktalarından birleşen profilli birer silme dolaşmaktadır. Bodrum kat pencereleri basık kemerlidir ve arka cephenin ortasında sonradan yapılan onarımlarda eklendiği düşünülen dikdörtgen biçimli bir kapı bulunmaktadır.

Bina betonarme kolon kiriş sistemine göre inşa edilmiştir. Örtü sistemi olarak her iki parçayı ayrı ayrı örten kırma saçaklı çatılar kullanılmış ve öndeki parçanın çatısı arka parçaya göre biraz daha yükseltilmiştir.⁴³ Ön parçayı örten çatının

42 "Özgün çizimde balkonun biçimlenmesinin daha farklı tasarlandığı görülmektedir." Bkz. a.y.

43 A.y.

saçak altında bir sıra, arka parçayı örten çatının saçak altında ise iki sıra silme dolaşmaktadır.

Sonuç

Üsküdar Cumhuriyet Halk Fırkası Binası, I. Ulusal Mimarlık Akımı'nın son örneklerinden olup yalın ve sade bir tasarıma sahiptir. Binanın bu tasarımında, Türk mimarisinde I. Ulusal Mimarlık Akımı'nın etkisinin kırılıp yavaş yavaş modern mimariye (Art Deco) geçişin izleri ve mimarın sanatkâr kimliği ön plana çıkmaktadır. Binanın mimarı Zühtü Başar'a atfedilen, Eminönü Tahmis Sokak'taki Kurukahveci Mehmet Efendi Ticarethanesi, Art Deco'nun önemli örnekleridir. Yalın bir tasarımda olan bina, mimarın modern çizgilere sahip sade bir üslup tercih ettiğinin göstergesidir.

19 Kasım 1927'de projesi hazırlanan binanın açılışı 29 Mart 1929 tarihinde gerçekleştirilmiş ve tapusu da 10 Temmuz 1929'da verilmiştir. Tek Parti döneminde, C.H.P. Üsküdar Merkezi, Kaymakamlık ve Üsküdar Halkevi olarak kullanılan bina bir müddet sonra yapılacak çalışma ve etkinlikler için yetersiz görülmeye başlanmıştır. Bu sorunu çözmek amacıyla yeni bir kaymakamlık binasının yapılması, başka binaların ek bina olarak tahsisi ve yeni projelerin hazırlanması gibi öneriler gündeme geldiyse de bunların bir sonuca ulaşmadığı anlaşılmaktadır. Hükümet konağı olarak kullanılması için gerekli onarımı yapıldıktan sonra, bina 1954 yılından itibaren uzun yıllar Üsküdar Kaymakamlığı ve Mal Müdürlüğü olarak kullanılmıştır. 12 Ocak 2012 tarihinde ikinci dereceden korunması gereken kültür varlığı olarak tescillendikten sonra, binanın restorasyon faaliyetlerine başlanmıştır. 9 Haziran 2014 tarihinde Üsküdar Müftülüğü olarak açılan ve halen aynı işlevi gören bu bina Cumhuriyet'in Üsküdar'da bıraktığı önemli kültür miraslarından biridir.